

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-37(8)/14/AgŁ

Warszawa, 13 października 2014 r.

DECYZJA DIH-1/72/2014

Na podstawie art. 138 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), art. 1 ust. 3 i art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.) oraz art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 669), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania: Grażyny Domańskiej-Szamer i Barbary Szamer od decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2014 r. (nr akt sprawy: KBP-ŻG.8361.85.2013), na mocy której: Grażynie Domańskiej-Szamer i Joannie Ogórek wymierzono solidarnie karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej trzech partii produktów o łącznej wartości 65,46 zł,

- 1) na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję w stosunku do Grażyny Domańskiej-Szamer;
- 2) na podstawie art. 138 § 1 pkt 3 Kpa, umarza postępowanie odwoławcze w stosunku do Barbary Szamer i Joanny Ogórek.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniu 18 kwietnia 2013 r., przez inspektorów reprezentujący Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu, zwanego dalej „Dolnośląskim WIIH”, w sklepie spożywczo-monopolowym przy ul. Spółdzielczej 1A we Wrocławiu, należącym do przedsiębiorców: Grażyny Domańskiej-Szamer i Joanny Ogórek, prowadzących działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą „Delikatesy MAMBA” s.c. Joanna Ogórek, Grażyna Domańska-Szamer we Wrocławiu, zakwestionowano prawidłowość oznakowania trzech partii produktów o łącznej wartości 65,46 zł, tj.:

- produktu o nazwie „konfitura z figi” Baktat o masie netto 400 g, oznaczonego datą minimalnej trwałości „11.2014” i numerem partii produkcyjnej „pp LM 151112-018”, w ilości 3 opakowań jednostkowych o łącznej wartości 27,75 zł (9,25 zł/op.), z uwagi na:

- niezasadne użycie nazwy „konfitura”, tj. dla produktu, który zgodnie z deklaracją na etykiecie opakowania jednostkowego został przygotowany z 45 g owoców na 100 g produktu, a zgodnie z wymaganiami prawnymi konfitura winna zawierać 50 g pulpy na 100 g produktu. Taki sposób oznakowania naruszał przepisy załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej dżemów, konfitur, galaretek, marmolad, powideł śliwkowych oraz słodzonego przecieru z kasztanów jadalnych (Dz. U. Nr 143 poz. 1398 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej konfitur”,
- brak sformułowania słownego poprzedzającego cyfrowo wyrażoną datę minimalnej trwałości (tj. „najlepiej spożyć przed końcem”), co stanowiło naruszenie treści § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 774), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania środków spożywczych”;
- produktu o nazwie „syrop owocowy o smaku wiśniowym” Herbapol o masie netto 420 ml, oznaczonego datą minimalnej trwałości „najlepiej spożyć przed końcem: 09.2013” i numerem partii produkcyjnej „pp L 0902 B”, w ilości 3 opakowań jednostkowych o łącznej wartości 15,75 zł (5,25 zł/op.), z uwagi na uwidocznienie na etykiecie opakowania jednostkowego napisu „Wiśnia” (dużą i wyraźną czcionką) oraz graficznej ilustracji owoców wiśni, podczas gdy w składzie (mniejszą czcionką) na trzecim miejscu podano zagęszczony sok aroniowy, a na piątym miejscu – zagęszczony sok wiśniowy o ekstrakcie ogólnym 65 % (w ilości 0,25 %). Taki sposób oznakowania wprowadzał konsumenta w błąd w zakresie rodzaju i składu produktu, co było niezgodne z treścią art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136 poz. 914 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia”, w związku z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 669), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”;
- produktu o nazwie „syrop owocowy o smaku maliny z żurawiną” Łowicz o masie netto 440 ml, oznaczonego datą minimalnej trwałości „najlepiej spożyć przed końcem: 01.2014/B” i numerem partii produkcyjnej „pp 23”, w ilości 4 opakowań jednostkowych o łącznej wartości 21,96 zł (5,49 zł/op.), z uwagi na uwidocznienie na etykiecie opakowania jednostkowego napisu „Malina z żurawiną” (dużą i wyraźną czcionką) oraz graficznej ilustracji owoców maliny i żurawiny, podczas gdy w składzie (mniejszą czcionką) na trzecim miejscu podano zagęszczony sok wieloowocowy 65 %, a na czwartym i piątym miejscu – zagęszczone soki: z malin (w ilości 0,3 %) i żurawinowy (w ilości 0,1 %). Taki sposób oznakowania wprowadzał konsumenta w błąd w zakresie rodzaju i składu produktu, co było niezgodne z treścią art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, w związku z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o jakości handlowej.

Jak wynika z protokołu kontroli, do akt sprawy dołączono zdjęcia przedmiotowych produktów. Zdjęcia te zostały wydrukowane z aparatu fotograficznego i zapisane w formacie JPG z właściwościami m.in. w zakresie daty ich wykonania, czyli daty dokonania oględziny.

Z oświadczenia inspektora przeprowadzającego kontrolę, złożonego w formie e-mail z dnia 2 lipca 2014 r., do którego dołączono zdjęcia w formacie JPG, wynika, że zdjęcia te zostały wykonane w dniu 18 kwietnia 2013 r., czyli w pierwszym dniu kontroli.

W upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli z dnia 18 kwietnia 2013 r. nr 89/KBP-ŻG/2013, wystawionym przez Dolnośląskiego WIIH, w pkt D „Oznaczenie kontrolowanego” wymieniono współników spółki cywilnej w osobach: Joanna Ogórek i Grażyna Domańska-Szamer, a w pkt F „Określenie daty rozpoczęcia kontroli i przewidywanej daty zakończenia kontroli” podano odpowiednio: 18 kwietnia i 6 maja 2013 r.

Czynności kontrolne dokonano w obecności Grażyny Domańskiej-Szamer w dniach 18, 19 i 26 kwietnia 2013 r.

Do akt sprawy dołączono także umowę spółki cywilnej z dnia 24 czerwca 2010 r. oraz aneksy do umowy, tj. z dnia 5 lipca, 13 i 19 sierpnia 2010 r., 30 czerwca 2012 r., 18 i 19 marca 2013 r. (potwierdzone za zgodność z oryginałem w dniu 19 kwietnia 2013 r. przez Grażynę Domańską-Szamer). Z umowy spółki cywilnej wynika, że Grażyna Domańska-Szamer (zamieszkała w Nadolicach Wielkich) i Joanna Ogórek (zamieszkała we Wrocławiu) zawarły w dniu 24 czerwca 2010 r. umowę spółki cywilnej pod nazwą „Delikatesy MAMBA” s.c. Joanna Ogórek, Grażyna Domańska-Szamer we Wrocławiu przy ul. Spółdzielczej 1A (według aneksu z dnia 13 sierpnia 2010 r. do umowy) oraz przedmiotem działalności spółki było prowadzenie sklepu spożywczo-monopolowego. Z dniem 22 kwietnia 2013 r. ze spółki wystąpiła Joanna Ogórek, a z dniem 23 kwietnia 2013 r. do spółki z Grażyną Domańską-Szamer przystąpiła Barbara Szamer (według aneksu z dnia 19 marca 2013 r. do umowy, podpisanego przez: Grażynę Domańską-Szamer, Joannę Ogórek i Barbarę Szamer).

Barbara Szamer w dniach 18 i 19 kwietnia 2013 r. nie mogła być objęta kontrolą, gdyż nie była jeszcze współnikiem spółki cywilnej.

Do akt sprawy dołączono także wydruki wpisów do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej z dnia 24 i 25 kwietnia 2013 r., zwanych dalej „wpisami do CEIDG”, dla trzech ww. przedsiębiorców, z których wynika, że: Grażyna Domańska-Szamer rozpoczęła wykonywanie działalności gospodarczej od 19 sierpnia 2010 r., Joanna Ogórek od 19 sierpnia 2010 r., a Barbara Szamer od 23 kwietnia 2013 r.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z dnia 26 kwietnia 2013 r. (nr akt kontroli: KBP-ŻG.8361.85.2013).

W związku z powyższymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 15 listopada 2013 r., Dolnośląski WIIH zawiadomił Grażynę Domańską-Szamer i Joannę Ogórek, zwanych dalej „stroną”, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej trzech ww. partii produktów o łącznej wartości 65,46 zł, informując jednocześnie o przysługującym im prawie do zapoznania się z aktami sprawy, wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz składania wniosków

dowodowych do czasu zakończenia postępowania. Ponadto, w tym samym piśmie wezwano ich do podania informacji o wysokości obrotów za rok 2012. Pismo to zostało skierowane oddzielnie do każdej z ww. osób na adres spółki i po dwukrotnym awizowaniu zwrócone do organu pierwszej instancji. Joanna Ogórek nie była w tym czasie już współnikiem spółki cywilnej, a więc przesyłkę tę (skierowaną na adres spółki), zdaniem Prezesa UOKiK, należy uznać za doręczoną tylko w stosunku do Grażyny Domańskiej-Szamer. Doręczenie nastąpiło w dniu 3 grudnia 2013 r. (art. 44 Kpa). Z akt sprawy wynika, że zawiadomienie to zostało przesłane dodatkowo na adres zamieszkania Joanny Ogórek i doręczone jej w dniu 22 stycznia 2014 r. (art. 42 Kpa). Osoby te nie skorzystały z przysługujących im uprawnień, ani też nie przekazały żądanych informacji za rok 2012, nawet pomimo skierowania do nich w piśmie z dnia 12 lutego 2014 r. ponownego wezwania w tym zakresie za rok 2013.

Do akt sprawy dołączono także wydruk wpisu do CEIDG z dnia 9 grudnia 2013 r., z którego wynika, że Joanna Ogórek zaprzestała wykonywania działalności gospodarczej w dniu 22 kwietnia 2013 r. i jej wpis został wykreślony z rejestru w dniu 29 kwietnia 2013 r.

Pismem z dnia 7 marca 2014 r., Dolnośląski WIIH skierował do Urzędu Skarbowego Wrocław-Śródmieście wnioski o podanie informacji o wysokości obrotów uzyskanych przez spółkę cywilną w roku 2013. Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław-Śródmieście przekazał żądane informacje w piśmie z dnia 31 marca 2014 r.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 14 kwietnia 2014 r., Dolnośląski WIIH wymierzył Grażynie Domańskiej-Szamer i Joannie Ogórek, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, solidarnie karę pieniężną w wysokości 500 zł za wprowadzenie do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej trzech ww. partii produktów. Decyzja ta została doręczona Grażynie Domańskiej-Szamer w dniu 18 kwietnia 2014 r. (art. 42 Kpa), a Joannie Ogórek w dniu 23 kwietnia 2014 r. (art. 43 Kpa).

Pismem z dnia 28 kwietnia 2014 r. (nadanym w dniu 29 kwietnia 2014 r. w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego), odwołanie od ww. decyzji złożyły do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, Grażyna Domańska-Szamer i Barbara Szamer. Podniosły, że prowadząc sklep nie są w stanie zweryfikować produktu pod względem jego zgodności z obowiązującymi normami, a jedyne co mogą zrobić to sprawdzić datę ważności na opakowaniu. Zwróciły uwagę, że to wyroby producenta wprowadzają konsumenta w błąd, poprzez sugestywne napisy i szatę graficzną, a karę za to ponosi mały przedsiębiorca. Dodały, że wprowadzając dane dotyczące produktu do programu komputerowego muszą upraszczać pewne nazwy, aby etykieta była czytelna dla klienta. Podniosły także, że nie zgadzają się na przyjęcie kary w wysokości 500 zł, gdyż jest ona zbyt krzywdząca. Ponadto, odnosząc się do wyrobu zadeklarowanego jako „konfitura z figi”, zaprzeczyły twierdzeniom zawartym w zaskarżonej decyzji, jakoby wykazały się one niedbalstwem. Nadmienily, że wprowadzając produkty do obrotu, dokładają wszelkich starań, aby ich jakość była najlepsza i potwierdzona, a w przyszłości mają zamiar zwracać jeszcze większą uwagę na towary dostarczane do sklepu przez dostawców.

Pismem z dnia 19 maja 2014 r., Prezes UOKiK poinformował Grażynę Domańską-Szamer i Joannę Ogórek, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, w myśl art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Osoby te nie skorzystały z przysługujących im uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

Wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze, w świetle art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy, jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o jakości handlowej, artykuły rolno-spożywcze wprowadzane do obrotu są oznakowane i do znakowania tych artykułów stosuje się odpowiednio wymagania określone w art. 45 ust. 2, art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 48 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Oznakowanie środka spożywczego, w myśl art. 45 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, obejmuje wszelkie informacje w postaci napisów i innych oznaczeń, w tym znaki towarowe, nazwy handlowe, elementy graficzne i symbole, dotyczące środka spożywczego i umieszczone na opakowaniu, etykietce, obwolucie, ulotce, zawieszce oraz w dokumentach, które są dołączone do tego środka spożywczego lub odnoszą się do niego, a w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a tej ustawy, nie może wprowadzać konsumenta w błąd, w szczególności, co do charakterystyki środka spożywczego, w tym jego nazwy, rodzaju, właściwości, składu, ilości, trwałości, źródła lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji.

Sposób podawania daty minimalnej trwałości w oznakowaniu opakowanego środka spożywczego został określony w § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych. Przepis ten stanowi, że datę minimalnej trwałości poprzedza się wyrażeniem „najlepiej spożyć przed ...”, jeżeli jest określona datą dzienną, albo wyrażeniem „najlepiej spożyć przed końcem ...” w innych przypadkach.

Wymagania jakości handlowej dla konfitur zostały określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej konfitur. Jak stanowią te przepisy, konfitura to mieszanina o odpowiednio gęstej, lecz niezżelowanej konsystencji: pulpy z jednego lub więcej gatunków owoców, cukrów i wody, a ilość pulpy wymagana do wytworzenia 1 000 g wyrobu gotowego wynosi nie mniej niż 500 g.

W niniejszej sprawie, w wyniku kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do przedsiębiorców: Grażyny Domańskiej-Szamer i Joanny Ogórek, prowadzących działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą „Delikatesy MAMBA” s.c. Joanna Ogórek, Grażyna Domańska-Szamer we Wrocławiu, inspektorzy reprezentujący Dolnośląskiego WIIH w pierwszym dniu kontroli, tj. 18 kwietnia 2013 r. zakwestionowali sposób oznakowania trzech ww. partii produktów o łącznej wartości 65,46 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę, organ pierwszej instancji uznał, że wprowadzone do obrotu przedmiotowe produkty nie odpowiadały w zakresie oznakowania jakości handlowej – co nosiło znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej oraz skutkowało wymierzeniem Grażynie Domańskiej-Szamer i Joannie Ogórek solidarnie kary pieniężnej w wysokości 500 zł, czyli najniższej z możliwych, przewidzianych ustawowo.

Jak wynika z art. 40a ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w ust. 1-3 tego artykułu, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

Wobec powyższego, Dolnośląski WIIH w drodze decyzji z dnia 14 kwietnia 2014 r., wymierzył powyższą karę Grażynie Domańskiej-Szamer i Joannie Ogórek, tj. osobom, które w dniu 18 kwietnia 2013 r., w ramach prowadzonej wspólnie działalności gospodarczej (jako wspólnicy spółki cywilnej), wprowadziły do obrotu zakwestionowane produkty.

Pismem z dnia 28 kwietnia 201 r., odwołanie od ww. decyzji, skierowanej do Grażyny Domańskiej-Szamer i Joanny Ogórek, złożyła Grażyna Domańska-Szamer i Barbara Szamer. Należy wskazać, że Grażyna Domańska-Szamer występuje w odwołaniu jako współnik innej spółki cywilnej, o innym składzie osobowym. Jak wynika z aneksu z dnia 19 marca 2013 r. do umowy, z dniem 22 kwietnia 2013 r. ze spółki wystąpiła Joanna Ogórek, a z dniem 23 kwietnia 2013 r. do spółki z Grażyną Domańską-Szamer przystąpiła Barbara Szamer.

Należy zauważyć, że podmiotem praw i obowiązków wynikających z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, jest każdy, w stosunku do kogo zostanie ustalone, że wprowadził do obrotu nieodpowiadające jakości handlowej artykuły rolno-spożywcze, czyli zawsze tylko kontrolowany, tj. stosownie do art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą

o Inspekcji Handlowej”, przedsiębiorca, którego działalność jest kontrolowana. Ustawa ta, definiując przedsiębiorcę, odsyła w art. 2 ust. 1 do przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. W myśl art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.), przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą oraz za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Jak wynika z powyższego, w niniejszej sprawie kontrolowanym, a więc i stroną postępowania nie mogła być spółka cywilna, lecz poszczególni jej wspólnicy.

Do postępowania przed organami Inspekcji Handlowej w zakresie nieuregulowanym ustawą, stosownie do art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Jak stanowią przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek (art. 28), stronami mogą być osoby fizyczne i osoby prawne, a gdy chodzi o państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne i organizacje społeczne – również jednostki nieposiadające osobowości prawnej (art. 29), oraz od decyzji wydanej w pierwszej instancji odwołanie służy stronie (art. 127 § 1).

Przepisy dotyczące spółek cywilnych znajdują swoje unormowanie w Tytule XXXI Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 864 Kodeksu cywilnego, za zobowiązania spółki cywilnej wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie. W literaturze i orzecznictwie podkreśla się, że każdy wspólnik spółki cywilnej odpowiada za te zobowiązania spółki, które powstały w czasie, gdy był wspólnikiem. Nie odpowiada on za zobowiązania powstałe przed jego przystąpieniem do spółki lub po jego wystąpieniu (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 lipca 2007 r. sygn. akt I OSK 1137/06, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 października 2012 r. sygn. akt VI ACa 577/12). Za każde zobowiązanie odpowiadają zatem solidarnie osoby będące wspólnikami w momencie powstania zobowiązania, niezależnie od tego, że następnie wystąpiły ze spółki, czy też spółka uległa rozwiązaniu. Przez zobowiązania należy rozumieć wszelkie zobowiązania powstałe w związku z działaniami (faktycznymi lub prawnymi) podejmowanymi dla osiągnięcia określonego w umowie celu gospodarczego, czyli źródłem takiego zobowiązania może być czyn o charakterze deliktu administracyjnego.

Należy zauważyć, że ustalenia wskazujące na wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych przedmiotowych produktów, a więc na popełnienie czynu, o którym mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, zostały poczynione przez organ pierwszej instancji w pierwszym dniu kontroli, tj. 18 kwietnia 2013 r. W tej dacie, jako dacie zdarzenia wywołującego skutki w postaci wymierzenia kary pieniężnej, kontrolowanymi i wspólnikami spółki cywilnej były: Grażyna Domańska-Szamer i Joanna Ogórek, a więc tylko one mogły być stroną postępowania zakończonego wydaniem przez Dolnośląskiego WIIH decyzji z dnia 14 kwietnia 2014 r. i tylko im przysługiwało prawo do złożenia odwołania od tej decyzji.

Jak już wcześniej wykazano, fakt, że Joanna Ogórek, przed wszczęciem postępowania w niniejszej sprawie, przestała być współnikiem spółki cywilnej i przedsiębiorcą, pozostaje bez wpływu na jej odpowiedzialność jako byłego współnika, za wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych przedmiotowych produktów.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że skoro odwołanie od ww. decyzji, skierowanej do Grażyny Domańskiej-Szamer i Joanny Ogórek, złożyła Grażyna Domańska-Szamer i Barbara Szamer, a przymiot strony postępowania służył tylko Grażynie Domańskiej-Szamer i Joannie Ogórek, to w stosunku do:

- Grażyny Domańskiej-Szamer, należy uznać, że odwołanie (złożone w terminie) pochodzi od podmiotu będącego stroną postępowania (była podmiotem kontrolowanym i objętym decyzją, od której się odwołała), a więc należy rozpatrzeć je merytorycznie;
- Barbary Szamer, należy uznać, że odwołanie pochodzi od podmiotu nie będącego stroną postępowania (ani nie była podmiotem kontrolowanym, ani objętym decyzją, od której się odwołała), a więc postępowanie odwoławcze należy uznać za bezprzedmiotowe, co daje podstawy do jego umorzenia w tej części, na podstawie art. 138 § 1 pkt 3 Kpa;
- Joanny Ogórek, należy uznać, że odwołanie nie zostało złożone (choć była podmiotem kontrolowanym i objętym decyzją), ani też nie mogło być wniesione z urzędu, a więc prowadzone wobec niej postępowanie odwoławcze należy uznać za bezprzedmiotowe, co daje podstawy do jego umorzenia w tej części, na podstawie art. 138 § 1 pkt 3 Kpa.

Odwołując się od wydanej decyzji, Grażyna Domańska-Szamer nie zakwestionowała ustaleń kontroli w zakresie zasadności uznania przedmiotowych produktów za nieprawidłowo oznakowane, natomiast wyraziła pogląd, że odpowiedzialność z tego tytułu powinien ponosić producent, a nie ona jako mały przedsiębiorca. Podniosła także, że nie zgadza się na przyjęcie kary w wysokości 500 zł, gdyż jest ona zbyt krzywdząca. Ponadto, odnosząc się do wyrobu zadeklarowanego jako „konfitura z figi”, zaprzeczyła twierdzeniom zawartym w zaskarżonej decyzji, jakoby wykazała się ona niedbalstwem. Nadmieniła, że wprowadzając produkty do obrotu, dokłada wszelkich starań, aby ich jakość była najlepsza i potwierdzona.

Odnosząc się do powyższych zarzutów, dotyczących kwestii odpowiedzialności za jakość handlową produktów żywnościowych, w tym prawidłowość ich oznakowania, należy zwrócić uwagę, że w świetle art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Z powyższego wynika, że obowiązek zapewnienia zgodności żywności z przepisami prawa żywnościowego spoczywa na każdym podmiocie działającym na rynku spożywczym, a więc zarówno na producencie, jak i na sprzedawcy detalicznym. Nie

ma przy tym znaczenia, na którym etapie stwierdzone nieprawidłowości powstały (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10).

Powyższe stanowisko Prezesa UOKiK, w kwestii odpowiedzialności znajduje również potwierdzenie w orzecznictwie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, np. w wyroku z dnia 7 maja 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 126/10 i z dnia 22 września 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 1044/10, z których wynika, że nie tylko producent, czy też dystrybutor sprowadzający żywność z innych krajów, ale także podmiot działający na rynku spożywczym jako sprzedawca detaliczny ponosi odpowiedzialność za jakość handlową żywności w swoim przedsiębiorstwie i w przypadku stwierdzenia niezgodności podlega karze pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej.

Grażyna Domańska-Szamer i Joanna Ogórek, wprowadzając do obrotu nieprawidłowo oznakowane przedmiotowe produkty, nie dochowały powyższych obowiązków.

Należy zauważyć, że zaskarżona decyzja została wydana na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, który wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie spełniona przesłanka wprowadzenia nieodpowiadających jakości handlowej produktów do obrotu, podlega karze pieniężnej określonej w tym przepisie. Pojęcie obrotu zostało wyjaśnione w art. 3 pkt 4 tej ustawy, jako czynności w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, czyli czynnością jest wprowadzenie na rynek, zgodnie z zawartą w tym przepisie definicją oznacza posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania. W rozumieniu tych przepisów, Grażyna Domańska-Szamer i Joanna Ogórek, wskazane w decyzji organu pierwszej instancji produkty posiadały w celu sprzedaży, a tym samym wprowadziły do obrotu, co skutkowało wymierzeniem im kary, stosownie do nakazu wynikającego z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. Dodać należy, że przepis ten nie przewiduje możliwości odstąpienia od ukarania w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów o jakości handlowej, ant też nie uzależnia zastosowania kary od stwierdzenia winy po stronie ukaranego podmiotu, a jedynie zakłada różnicowanie wysokości kary w zależności od oceny przesłanek zawartych w art. 40a ust. 5 tej ustawy, takich jak: stopień szkodliwości czynu, stopnia zawinienia strony, zakres naruszenia, dotychczasowa działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów. Stopień zawinienia strony jest zatem uwzględniany dopiero na etapie ustalania wysokości kary, a więc ma znaczenie, w sytuacji, gdy zastosowana kara jest wyższa od minimalnej, określonej ustawowo, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie.

Odnosząc się do wątpliwości Grażyny Domańskiej-Szamer zawartych w odwołaniu, dotyczących zasadności przypisania stronie winy w postaci niedbalstwa, należy zauważyć, że stwierdzone w zakresie oznakowania nieprawidłowości były możliwe do wykrycia w trakcie zwykłych czynności sprawdzających przy odbiorze towaru od dostawcy, a więc były możliwe do uniknięcia, przy zachowaniu odrobiny staranności. Strona miała obowiązek znać przepisy prawa związane z wykonywaną przez nią działalnością. Tym samym, jak słusznie uznał organ pierwszej instancji, brak działań sprawdzających wynikał z niedbalstwa strony.

Należy zaznaczyć, że w niniejszej sprawie Dolnośląski WIIH nie mógł wymierzyć kary w innej wysokości, gdyż dolna jej granica w wysokości 500 zł została określona ustawowo, a górna wyrażona jako pięciokrotna wartość korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej przedmiotowych produktów, była niższa od kwoty minimalnej i wynosiła 327,3 zł (5 x 65,46 zł). Za korzyść majątkową organ pierwszej instancji prawidłowo przyjął wartość zakwestionowanych produktów, wprowadzonych do obrotu w kontrolowanym sklepie, czyli kwotę 65,46 zł (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 maja 2012 r. sygn. akt II GSK 684/11).

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że organ pierwszej instancji prawidłowo i zgodnie z prawem uznał, iż odpowiedzialność za wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych przedmiotowych produktów ponoszą: Grażyna Domańska-Szamer i Joanna Ogórek, a tym samym wymierzenie im kary z tego tytułu było zasadne.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, zasadne jest, na podstawie art. 138 § 1 pkt 3 Kpa, umorzenie postępowania odwoławczego w stosunku do Barbary Szamer i Joanny Ogórek, a także na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, w wyniku rozpoznania odwołania od ww. decyzji, utrzymanie w mocy zaskarżonej decyzji w stosunku do Grażyny Domańskiej-Szamer, uznając, że decyzja ta jest zgodna z prawem.

Stosownie do art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej stanie się ostateczna.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 i 3 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję, albo umarza postępowanie odwoławcze.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego

w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.).

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
WICEPREZES
Dorota Karczewska

Otrzymują:

1. Grażyna Domańska-Szamer
ul. Wierzbowa 4, Nadolice Wielkie
55-003 Czernica
2. Joanna Ogórek
ul. Strzegomska 256 m. 19
54-432 Wrocław
3. Barbara Szamer
ul. gen. Romualda Traugutta 82 lok. 15
50-418 Wrocław
4. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej we Wrocławiu
5. a/a